

NAPRAWMY MODE

WSKAZÓWKI DLA
ODPOWIEDZIALNYCH
KONSUMENTÓW I KONSUMENTEK

CZEGO NIE MÓWI CI ULUBIONA MARKA?

Marki odzieżowe i obuwnicze rzadko informują nas o tym, gdzie wyprodukowano buty i ubrania, które kupujemy. Ukrywają prawdę: ciężkie życie i harówkę ludzi, którzy szyją je w fabrykach i swoich domach.

Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

 Facebook/kupujodpowiedzialnie

 www.ekonsument.pl

 info@ekonsument.pl

NAPRAWMY MODĘ

Publikacja jest współfinansowana w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

www.polskapomoc.gov.pl

Wydrukowano na papierze recyklingowym.

WSKAZÓWKI DLA ODPOWIEDZIALNYCH KONSUMENTÓW I KONSUMENTEK

50 gr

ZAROBKI
PRACOWNICY

500 zł

CENA
BUTÓW

Pracownice chałupnicze w południowych Indiach dostają tylko **50 groszy** za ręcznie uszytą parę skórzanych cholewek butów sprzedawanych w naszych galeriach handlowych po **250-500 złotych**. Ta ciężka praca często prowadzi do problemów zdrowotnych i przedwczesnej śmierci.

(c) Heather Stilwell

PRAWDZIWE KOSZTY

W sieciówkach nowe trendy pojawiają się co tydzień, a przemysł szybkiej mody chce nas przekonać do kupowania jak najwięcej i jak najszybciej – żeby super wyglądać na sobotniej imprezie. To świetnie, prawda?

Nie bardzo. Bo jak mówi brytyjska dziennikarka Lucy Siegle:

Szybka moda nie jest za darmo. Ktoś, gdzieś płaci za nią wysoką cenę.

Nikt z nas nie chce, żeby nasze buty i ubrania przyczyniały się do czyjejs krzywdy. Wielkie marki zgarniają jednak ogromne zyski, podczas gdy pracownicy i pracownice dostają głodowe płace i ryzykują swoim zdrowiem i życiem pracując w niebezpiecznych warunkach.

WSKAZÓWKI DLA ODPOWIEDZIALNYCH KONSUMENTÓW I KONSUMENTEK

1134

OFIAR
ŚMIERTELNYCH

2500

OSÓB
RANNYCH

1134 pracowników fabryk odzieżowych zginęło, a **2500** zostało rannych, kiedy w 2013 roku zawalił się budynek Rana Plaza w Bangladeszu. Dziś wciąż potrzebne są dalsze działania, by zapewnić bezpieczeństwo **4 milionom** pracowników i pracownic sektora odzieżowego w **5 tysiącach** fabryk w tym kraju.

Problemem jest nie tylko szybka, tania moda z sieciówek. Metka z wysoką ceną nie gwarantuje, że para butów czy džinsów została wyprodukowana w sposób odpowiedzialny. **Co więc możemy zrobić, by mieć pewność, że ludzie, którzy szyją nasze ubrania i buty, są traktowani fair?**

PÓJDŹ POD PRĄD

Szafa pęka w szwach, a ty nie masz się w co ubrać?

Wiele osób przyznaje, że ma buty, których nigdy nie nosi, a nawet że wyrzuciło jakiś ciuch po założeniu go tylko raz. W rezultacie konsumentki i konsumenci w Europie wyrzucają tony ubrań każdego roku.

Zwolnijmy tempo szybkiej mody i pokażmy markom, że chcemy ubrań i butów wyprodukowanych odpowiedzialnie – sama ilość nam nie wystarczy.

Z szybką modą można walczyć!

- Kupuj mniej nowych ubrań i butów
- Wybieraj rzeczy wysokiej jakości, trwałe, które długo ci posłużą
- Kupuj w sklepach z odzieżą używaną. Adresy fajnych second-handów w różnych miastach znajdziesz w „Spacerowniku”:
www.ekonsument.pl/spacerownik
- Kupuj odpowiedzialnie: rozejrzyj się, znajdź marki, którym ufasz i wiesz, że traktują pracowników i pracownice fair. Dużo ciekawych propozycji znajdziesz w naszych „Dobrych Zakupach” na stronie: www.ekonsument.pl/dobrezakupy

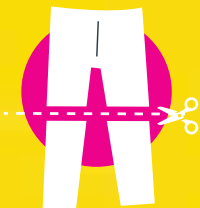
ZATROSZCZ SIĘ O UKOCHANE CIUCHY I BUTY

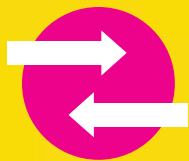
Naprawiaj. Dziura w sweterku? Weź igłę z nitką. Odkleiła się podeszwa? Trochę kleju do butów powinno wystarczyć. Nie potrafisz? Znajdź najbliższego szewca albo punkt poprawek krawieckich.

Noś z dumą. Czasem czujemy presję, żeby założyć coś nowego: „Przecież nie pójde do znajomych w tym samym co ostatnio!”. Dlaczego nie? Bądź dumna ze swoich ulubionych ciuchów!

Trochę kreatywności. Może twoje wystużone trampki zyskają nowe życie dzięki zadziornym, kolorowym sznurówkom albo wstążkom? A te znoszone spodnie może dałoby się przerobić na letnie szorty?

Wymieniaj się. Jeśli jakieś ciuchy rzeczywiście ci się znudziły albo po prostu masz ochotę na odnowienie garderoby, może zorganizujesz wymianę ubrań, tzw. swap? Spotkaj się z przyjaciółmi, spędź miło czas, a jednocześnie znajdź swoim ciuchom i butom nowy dom – i wyłów nowe skarby dla siebie.

DOMAGAJ SIĘ ZMIAN

Wszyscy możemy przyczynić się do zmian przez nasze świadome wybory. Jeśli jednak naprawdę mamy naprawić modę, potrzebujemy przede wszystkim działań ze strony branży odzieżowej i obuwniczej.

Globalny łańcuch dostaw w tych sektorach jest długi i złożony. Wiedząc, które marki szyją w których fabrykach, możemy od nich wymagać wzięcia odpowiedzialności za warunki pracy. Wtedy pracownicy i pracownice mogą bronić swoich praw, domagać się odszkodowań po wypadku i zgłaszać zastrzeżenia co do płac i bezpieczeństwa. A nam wszystkim łatwiej będzie dokonywać świadomych, przemyślanych wyborów.

Nie twierdzimy, że masz nigdy nie kupować żadnych nowych ubrań. Przeciwnie, to bardzo ważne, byśmy wspierali pracowników i pracownice fabryk odzieżowych i obuwniczych na całym świecie.

Kiedy następnym razem będziesz szukać nowych butów i ciuchów, zapytaj w sklepie, gdzie je wyprodukowano. Pokaż, że zależy ci, aby firma opublikowała listę swoich dostawców, a prawa pracownicze były respektowane. Na odwrocie znajdziesz pocztówkę, którą możesz oderwać, podpisać i zostawić w sklepie.

EKONSUMENT.PL

(c) Heather Stilwell

Szanowni Państwo!

Jako Wasz klient/ka, jestem zaniepokojony/a warunkami pracy w globalnym przemyśle odzieżowym i obuwniczym. Chcę móc się łatwo dowiedzieć, gdzie produkowane są ubrania i buty, które kupuję. Czy możecie zwrócić się do centrali Waszej firmy z prośbą o opublikowanie danych dotyczących fabryk Waszych dostawców?

Kiedy w 2013 r. zawałiła się fabryka Rana Plaza w Bangladeszu, zginęło ponad 1100 pracujących tam osób. Jednak zanim rodziny mogły dochodzić odszkodowań, trzeba było szukać w gruzach metek firm, bo informacje o tym, które marki szyły w Rana Plaza, nie były publicznie dostępne.

Niektóre marki odzieżowe i obuwnicze opublikowały już listy swoich dostawców. Uznają swoje obowiązki i rozumieją, że z biznesowego punktu widzenia dobrze jest pokazać, że nie ma się nic do ukrycia.

Upublicznienie tych informacji to wielki krok w kierunku poprawy praw pracowniczych. Umożliwi firmom wzięcie odpowiedzialności w przypadku kolejnej tragedii, a także pozwoli pracownikom korzystać ze swoich praw.

Bardzo proszę o przekazanie centrali firmy mojego apelu o:

- publiczne ujawnienie nazw, adresów i danych kontaktowych wszystkich fabryk dostawców,
- pokazanie, że firma szanuje prawa pracowników szyjących dla niej ubrania i buty, zapewniając im godziwe płace i bezpieczne warunki pracy.

Z poważaniem,

Więcej informacji znajdziesz na
www.ekonsument.pl